

[Fuglsang.]

føre — og for øvrigt også kræve — med hensyn til teknikkenes udnyttelse og udvikling. Men hvem er det, der får gavn af disse muligheder, og hvem er i stand til at udnytte dem? Det er ikke de små lande, og det er ikke de små virksomheder, men det er uvægerligt dem, der i forvejen er stærkest. Derfor vil markedsplanerne både i international og national målestok medføre en stærk koncentration ved, at de små virksomheder inden for industri, handel og landbrug bukker under for de store, og følgen vil også her blive arbejdsløshed.

Jeg tror, at vi netop har været alt for lidt opmærksomme på disse virkninger. Mig forekommer det påfaldende, at i samme indlæg, hvor venstres formand går ind for fællesmarkedet, taler han om vor utidssvarende jordlovgivning. Erfaringerne fra andre fællesmarkedslande viser, hvad man her forstår ved en tidssvarende jordlovgivning, nemlig det, vi andre ville betragte som et skridt baglæns i form af nedlægning af små brug, uden at man tænker på, hvor de pågældende småbrugere skal gå hen. De tyske opkøb af strandgrunde i Danmark har med rette vakt opsigt; men de vil ved en tilslutning til fællesmarkedet kun være det første skridt i en udvikling — svarende til den, der allerede er stærkt i gang i Frankrig — nemlig opkøb af danske landbrugsejendomme overhovedet.

Når jeg hidtil mest har opholdt mig ved de seks, skyldes det ikke, at jeg mener, at ikke en række af de samme forhold gør sig gældende for de syv. Også de syv er et led i en opdeling af verden, som strider mod menneskenes interesse i fred, samarbejde og afspænding. Også tilslutning til de syv vil betyde en begrænsning af vore handelsmuligheder, der strider mod vore hidtidige bestræbelser for at sprede handelen.

Ligesom der bag fællesmarkedet som den drivende kraft står den vesttyske finanskapital og dens interesser, er de ydre syv et udtryk for det engelske modtræk i denne kapitalismens indre strid. Begge må siges at være udtryk for utryghed ved fremtiden og for de stærkes forhåndsbestræbelser for i tide at vælte byrderne over på de svage. Også ved en tilslutning til de syv må vi med samme farlige konsekvenser for industri og arbejderklasse åbne for engelsk og

for øvrigt også for svensk eksport. Det vil sige, at også her må arbejderne betale med arbejdsløshed, med prisstigninger som følge af toldforhøjelser, med krav om mere effektivitet på arbejdspladserne og med lønreguleringer, sådan at Danmark kan konkurrere med lande med højt teknisk niveau, til dels også med lavere lønninger.

Hvad garantien for landbruget angår, bør man vist tage den med et vist forbehold. Vi kender Englands stilling, dets hensigt med sine markedsplaner, og vi har fra tidligere et vist kendskab til værdien af engelske løfter. Netop her findes også en række formentlig uafklarede ting, der kan blive af stor rækkevidde. Der er nævnt et sådant spørgsmål som gennemførelsen af visse bestemmelser mod dumping. Hvad kan der ikke fås ud af det? Kan det ikke betyde, at vi af hensyn til de engelske olieselskaber bliver nødt til at begrænse indførslen af billig olie fra de østlige lande?

Alle disse økonomiske virkninger, jeg her har nævnt, tyder på, at det kan ikke være rent handelsmæssige og økonomiske interesser, der står bag ønsket om tilslutning til et af markedsområderne. Tyskere og franskmænd lægger ikke skjul på, at de med deres fællesmarked har et videre sigte, et politisk sigte. Og det samme gælder englænderne. Herom skrev i 1957 en økonomgruppe i bogen „Britain and Europe“: politik og økonomisk magt er udelelige. Hvis der dannes et fællesmarked, vil Det forenede Kongeriges magt mindskes i sammenligning med verdens øvrige lande. Men, fortsætter man, at gå ud fra, at England, som gennem 300 år har været en stormagt, skulle blive en almindelig småstat, ville være absurd.

Derfor er det, England nu vil tage sine forholdsregler, og det ved man for øvrigt også godt i Tyskland. Striden mellem Erhard og Adenauer er udtryk for indre tyske modsætninger mellem de grupper, først og fremmest kul og stål, som har interesser i det mellemeuropæiske fastlandsmarked, og så de store grupper, som er interesseret i at afsætte ud til den store verden.

Ud fra dette kan det være svært at se, at det blot skulle være rent handelsmæssige danske interesser, som dikterer de kræfter, der tilstræber vor tilslutning til et af de to markeder. Det blev for øvrigt sagt ret tydeligt på et møde i Langesø af tidligere